

Motion till riksdagen

1989/90:Kr248

av Ingegerd Anderlund och Ingvar Björk

(båda s)

Ökat utbud av punktskrift

På grund av att talboks- och punktskriftsbiblioteket bytt producent för sin produktion av punktskriftsböcker måste SRF Tal & Punkt AB lägga ner sin filial för punktskriftsproduktion i Kiruna. Cirka 20 kvinnor har sagts upp.

Med tanke på det svåra arbetsmarknadsläget i Kiruna och på det ringa utbudet av punktskriftsböcker skulle arbetstillfällena i Kiruna kunna räddas genom att mer information överförs till punktskrift.

Synskadades riksförbund driver sedan ett halvår ett punktskriftsprojekt. Inom detta har det visat sig att utbudet av punktskrift är otillräckligt. Det enda som kontinuerligt produceras i punktskrift är cirka 500 biblioteksböcker per år och ett 15-tal specialtidningar för blinda samt läromedel för skolan.

Punktskrift är de blindas enda möjliga skriftspråk. Punktskriften har fått en alltmer undanskymd roll än tidigare beroende på ökad användning av bandspelare och därmed talbokens genomslag. Men bandspelare kan aldrig ersätta det skrivna ordet – det vill säga punktskrift för den som inte kan läsa.

Den stora betydelsen av att ha ett skriftspråk har dokumenterats gång på gång. Stora insatser görs för att komma till rätta med analfabetismen, särskilt nu under det internationella läskunnighetsåret. Många synskadade i Sverige är funktionella analfabeter till stor del beroende på att utbudet av punktskrift är för litet för att stimulera alla blinda till läsning.

Samhällsinformation och offentligt tryck förekommer endast undantagsvis i punktskrift. Det är i det närmaste omöjligt för en blind att åta sig förtroendeuppdrag eftersom det är inte möjligt att få handlingar i punktskrift.

Det bokutbud som ligger utanför bibliotekens verksamhetsområde saknas helt i punktskrift trots att det kan utgöra stimulans till att börja läsa. I de stora satsningarna på ungdomskultur glöms blinda barn och ungdomar bort. Det är nödvändigt att blinda barn och ungdomar får ta del av ungdomskulturen.

Utan någon form av information i punktskrift blir det svårt att vara en medveten konsument. Lexikon till och från de stora kulturspråken har inte producerats på många år.

Exemplen ovan visar tydligt att utbudet av punktskrift behöver ökas och vidgas. Om produktionsenheten för punktskrift i Kiruna kan bibehållas, kan tillgången på information bli en verklighet också för de blinda.

Hemställen

Mot. 1989/90

Kr248

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-
nen anförts om behovet av ökad produktion av punktskrift.

Stockholm den 23 januari 1990

Ingegerd Anderlund (s)

Ingvar Björk (s)